

ن ابي به نقش و پي اديوان م اسببات و ن نظام لس گوي ملي شور

امد م خي - ريس روه بنامه ريزي شرت ه

ديوان محاسبات شور در سال ۱۲۸۹ بموجب اصل ص دو م ، ص دو دوم و ص دوسوم تمام لئون لاسي صوب ۱۲۸۶ و براسا انون محاسبات عمومي و انون ديوان محاسبات صوب مزا سالش ل رفت. لين ود دستاوربسيار بزرگان لاب مشروطه مردم ايران به رهبري علماي لس لاجود كمنظام سلطنتي را به نظامي مشروطه مشروعقب ل مييردب تشرييل چلس شورا خوان اخواه نهادهاي دي گر كه لازمه انبوند نيز ميپايت

سلت قرار مي فلت كفت ر درست نماين دگان مردم در آن زمان به شكل گيري المين هست گاه نظارتي متضي درضش و رانجامي د. مغل و ص ف باضتظلس اوضاع و احوال و شرا طضشور در آن دوره ، نوع و نايف و من نئينهاي ي كه برا ديوان در نظر گرفته شده اقتبلي از نهادهاي شور فرلسه بوده لس ت بدي ن ترتي بديوان محاسبات شور براساس قانون اسلي مشروطه و يژگيهاي زير را دارا مي بشد .

ويستى ي سازمانى	نوع نظارت	قانون اساسي
وزارت ملية □	قبل از سرچ	<p>" وان محاسبات مأمور به معاي نه وقتي ئ محاسبات اداره مله ه و تفيع حساب ليه محليين زانه است و م صوصاً موا أب است غه هي غي غ از فغرات م غار جمعي نه درب و دجه از ميزان م غررت جاوز نموده و تغبير و تبدي لن غ ذيرد و هر وجهي در محل غود بم صرف بوسرد و ه غ نني معاي نه فتغ غي غ محلل به غ تلفه ليه ادارات دولتي ران موده اوراق س نند غ رج محليات را ج مع آوري غ واهد غرد و صورتظليه محاسبات لمضت رباي د به ان ضمام م لاحقات قود سلي م ملس شوراي لس لام ي نماي د ."</p>

* طبق اصل 101 متمم قانون اساسي، اعضای ديوان محاسبات را می بایست مجلس شورای ملی معین می کرد ولی این اصل مشخص نادیده گرفته شده و وزیر مالیه رئیس و دادستان ديوان را انتخاب می نمود.

در ماده ۴۹ المینا^۱ انور ديوان محاسبات صوب ۱۲۸۹ مقرر شد ه مخرج بست گاههاي دولتي از بودجه صوبت جاوز نکند . "فهادين ماده عيناً در ماده ۱۳ ومين^۲ انور وان محاسبات در سال ۱۳۱۲ نیز تکرار شده است . از طرف دي^۳ مواد ۳۳ و ۳۸ المين^۴ انور محاسبات عمومي صوب ۱۲۸۹ نیز مقرر کرد ه مخرج خرجيت^۵ آديه نميشود مگران^۶ ه^۷ب^۸لا به امضاي ديوان محاسبات رسیده بشود . و ماده ۴۳ اولين قانون ديوان محاسبات نیز مقرر مي^۹نشدت که لايه^{۱۰} احالم راجعه به معاملات و امتيازات و به طور لاي هر خرجي که بر زانه دولت^{۱۱} تحمیل ميشود بايد تماماً در ديوان محاسبات^{۱۲} تسجيل شود و موارد^{۱۳} دلت لافن^{۱۴} ظرد ديوان محاسبات و ورت^{۱۵} آنهها هم در مواد ۴۴ و ۴۵ همان قانون^{۱۶} ي^{۱۷}ش^{۱۸} بين^{۱۹} ي^{۲۰}ش^{۲۱} دمبود . حدود و^{۲۲}يف ديوان محاسبات در^{۲۳} صورت^{۲۴} تسجيل م^{۲۵} ارج ورت^{۲۶} خانهها و م^{۲۷}س^{۲۸}سات دولتي^{۲۹} طاب^{۳۰} مفاد ماده ۴۹ اين قانون ، شامل^{۳۱} و^{۳۲}نتر^{۳۳}لب^{۳۴}بودجه صوب و^{۳۵} ل^{۳۶}جوي^{۳۷}ري^{۳۸} از^{۳۹}نقل و^{۴۰} ل^{۴۱}قالات^{۴۲} و^{۴۳}ر^{۴۴} و^{۴۵}لوني در آن و^{۴۶} تطبي^{۴۷} و^{۴۸} مخرج^{۴۹} با^{۵۰} و^{۵۱}لوني^{۵۲} و^{۵۳} م^{۵۴}ررات^{۵۵} و^{۵۶} نظامات^{۵۷} مقرر و^{۵۸} ه^{۵۹}چ^{۶۰}نين^{۶۱} اطمينان^{۶۲} از^{۶۳} وجود^{۶۴} اعتبار^{۶۵} لازم^{۶۶} بوده است . بر^{۶۷}س^{۶۸}ي^{۶۹} اين^{۷۰} مواد^{۷۱} قانون^{۷۲} ي^{۷۳}ن^{۷۴}شان^{۷۵} ه^{۷۶}ن^{۷۷}ده^{۷۸} آن^{۷۹} است^{۸۰} که^{۸۱} م^{۸۲}ن^{۸۳}ل^{۸۴}يت^{۸۵} م^{۸۶}س^{۸۷}ل^{۸۸}يت^{۸۹} و^{۹۰} و^{۹۱}ر^{۹۲}ج^{۹۳}با^{۹۴} ،^{۹۵} و^{۹۶} م^{۹۷}ررات^{۹۸} بد^{۹۹}ي^{۱۰۰}وان^{۱۰۱} محاسبات^{۱۰۲} تب^{۱۰۳}وده^{۱۰۴} است^{۱۰۵} ،^{۱۰۶} هر^{۱۰۷}چ^{۱۰۸}ن^{۱۰۹}ن^{۱۱۰}ت^{۱۱۱}اي^{۱۱۲} بد^{۱۱۳}ي^{۱۱۴}وان^{۱۱۵} محاسبات^{۱۱۶} نیز^{۱۱۷} ر^{۱۱۸}ف^{۱۱۹}ع^{۱۲۰} م^{۱۲۱}ن^{۱۲۲}ل^{۱۲۳}يت^{۱۲۴} دان^{۱۲۵}ون^{۱۲۶} و^{۱۲۷}ر^{۱۲۸}ان^{۱۲۹}ن^{۱۳۰} بوده^{۱۳۱} است^{۱۳۲} .
همان^{۱۳۳} طور^{۱۳۴} نه^{۱۳۵} ف^{۱۳۶}ت^{۱۳۷}ه^{۱۳۸}ش^{۱۳۹}د^{۱۴۰} در^{۱۴۱} وم^{۱۴۲}ين^{۱۴۳} ن^{۱۴۴}ان^{۱۴۵}ون^{۱۴۶} محاسبات^{۱۴۷} عمومي^{۱۴۸} صوب^{۱۴۹} ۱۳۱۲ نیز^{۱۵۰} ن^{۱۵۱}مان^{۱۵۲}ان^{۱۵۳} م^{۱۵۴}ن^{۱۵۵}ل^{۱۵۶}يت^{۱۵۷}

تطبي^۱ د^۲ مخرج^۳ با^۴ م^۵ررات^۶ بر^۷ ع^۸ده^۹ديوان^{۱۰} مح^{۱۱}ل^{۱۲}ب^{۱۳}ات^{۱۴} تب^{۱۵}وده^{۱۶} است^{۱۷} . در^{۱۸} سال^{۱۹} ۱۳۱۸ بل^{۲۰}ت^{۲۱}ص^{۲۲}وي^{۲۳}ب^{۲۴} ماده^{۲۵} ۱۷ ن^{۲۶}ان^{۲۷}ون^{۲۸} م^{۲۹}تم^{۳۰}ب^{۳۱}بود^{۳۲}جه^{۳۳} ۱۳۱۹ ن^{۳۴}ل^{۳۵} ش^{۳۶}ور^{۳۷} ،^{۳۸} ادار^{۳۹} مط^{۴۰}ل^{۴۱}بي^{۴۲} ذ^{۴۳} اس^{۴۴}ناد^{۴۵} و^{۴۶} تع^{۴۷}هد^{۴۸}ات^{۴۹} " وزارت^{۵۰} دار^{۵۱}ل^{۵۲}ي^{۵۳} و^{۵۴} ن^{۵۵}ت^{۵۶}ج^{۵۷}اي^{۵۸} ن^{۵۹}زي^{۶۰} ديوان^{۶۱} محاسبات^{۶۲} در^{۶۳} مورد^{۶۴} ن^{۶۵}ن^{۶۶}تر^{۶۷}ل^{۶۸} اعتبار^{۶۹}ات^{۷۰} و^{۷۱} ن^{۷۲}ارت^{۷۳} بر^{۷۴} ر^{۷۵}عا^{۷۶}يت^{۷۷} ن^{۷۸}ون^{۷۹} و^{۸۰} م^{۸۱}قررات^{۸۲} ب^{۸۳}ل^{۸۴} از^{۸۵} ر^{۸۶}ج^{۸۷}ش^{۸۸}د^{۸۹} ،^{۹۰} و^{۹۱} ع^{۹۲}م^{۹۳} ل^{۹۴}ا^{۹۵}ي^{۹۶}وان^{۹۷} مح^{۹۸}ل^{۹۹}ب^{۱۰۰}ات^{۱۰۱} از^{۱۰۲} ر^{۱۰۳}خ^{۱۰۴}م^{۱۰۵} ا^{۱۰۶}رت^{۱۰۷}قب^{۱۰۸}ل^{۱۰۹} از^{۱۱۰} خ^{۱۱۱}ر^{۱۱۲}چ^{۱۱۳}ين^{۱۱۴}ت^{۱۱۵} گ^{۱۱۶}اه^{۱۱۷}هاي^{۱۱۸} اج^{۱۱۹}را^{۱۲۰}ي^{۱۲۱}ي^{۱۲۲} حذف^{۱۲۳} و^{۱۲۴}ي^{۱۲۵} . تا^{۱۲۶} اين^{۱۲۷} ک^{۱۲۸}م^{۱۲۹}ط^{۱۳۰}ب^{۱۳۱} ماده^{۱۳۲} ۴۵ ان^{۱۳۳}ون^{۱۳۴} محاسبات^{۱۳۵} عمومي^{۱۳۶} صوب^{۱۳۷} سال^{۱۳۸} ۱۳۴۹ م^{۱۳۹}ن^{۱۴۰}ل^{۱۴۱}يت^{۱۴۲} ت^{۱۴۳}ا^{۱۴۴}م^{۱۴۵}ين^{۱۴۶} اعتبار^{۱۴۷} و^{۱۴۸} ک^{۱۴۹}ن^{۱۵۰}تر^{۱۵۱}لب^{۱۵۲}بود^{۱۵۳}جه^{۱۵۴} (ع^{۱۵۵}دم^{۱۵۶}ت^{۱۵۷} ج^{۱۵۸}اوز^{۱۵۹} از^{۱۶۰} بود^{۱۶۱}جه^{۱۶۲} صوب^{۱۶۳} و^{۱۶۴} م^{۱۶۵}صرف^{۱۶۶} اعتبار^{۱۶۷}ات^{۱۶۸} در^{۱۶۹} محل^{۱۷۰} خود^{۱۷۱}) به^{۱۷۲} ص^{۱۷۳}را^{۱۷۴}حت^{۱۷۵} به^{۱۷۶} ع^{۱۷۷}ده^{۱۷۸} في^{۱۷۹} ح^{۱۸۰}ر^{۱۸۱}اب^{۱۸۲} و^{۱۸۳} صوب^{۱۸۴} وزارت^{۱۸۵} دار^{۱۸۶}ا^{۱۸۷} مح^{۱۸۸}ول^{۱۸۹} گ^{۱۹۰}وي^{۱۹۱} د^{۱۹۲}ب^{۱۹۳}بي^{۱۹۴}ن^{۱۹۵}تر^{۱۹۶}تي^{۱۹۷} بد^{۱۹۸}ي^{۱۹۹}وان^{۲۰۰} محاسبات^{۲۰۱} تق^{۲۰۲}ب^{۲۰۳}ل^{۲۰۴} از^{۲۰۵} اج^{۲۰۶}را^{۲۰۷}ي^{۲۰۸}ق^{۲۰۹}ان^{۲۱۰}ون^{۲۱۱} محاسبات^{۲۱۲} عمومي^{۲۱۳} صوب^{۲۱۴} ۱۳۴۹ ا^{۲۱۵}ذ^{۲۱۶}ي^{۲۱۷}ح^{۲۱۸}ساب^{۲۱۹}ان^{۲۲۰} م^{۲۲۱}ن^{۲۲۲}صوب^{۲۲۳} شدند^{۲۲۴} در^{۲۲۵} حدود^{۲۲۶} ۱۰ سال^{۲۲۷}ن^{۲۲۸}ظ^{۲۲۹}ارت^{۲۳۰}ا^{۲۳۱}بل^{۲۳۲} از^{۲۳۳} خ^{۲۳۴}ر^{۲۳۵} ه^{۲۳۶}ت^{۲۳۷}س^{۲۳۸}اه^{۲۳۹}هاي^{۲۴۰} اج^{۲۴۱}را^{۲۴۲}ي^{۲۴۳} را^{۲۴۴} ل^{۲۴۵}ج^{۲۴۶}ام^{۲۴۷} مي^{۲۴۸}داده^{۲۴۹} است^{۲۵۰} و^{۲۵۱} م^{۲۵۲}س^{۲۵۳} از^{۲۵۴} سال^{۲۵۵} ۱۳۱۹ م^{۲۵۶}س^{۲۵۷}با^{۲۵۸}ي^{۲۵۹}ن^{۲۶۰} و^{۲۶۱} ظ^{۲۶۲}يف^{۲۶۳}ه^{۲۶۴} به^{۲۶۵} ادار^{۲۶۶} مط^{۲۶۷}ل^{۲۶۸}بي^{۲۶۹} اس^{۲۷۰}ناد^{۲۷۱} و^{۲۷۲} ت^{۲۷۳}ع^{۲۷۴} ه^{۲۷۵}د^{۲۷۶}ات^{۲۷۷} وزارت^{۲۷۸} دار^{۲۷۹}اي^{۲۸۰} و^{۲۸۱} م^{۲۸۲}س^{۲۸۳} در^{۲۸۴} سال^{۲۸۵} ۱۳۴۹ ب^{۲۸۶}ذ^{۲۸۷}ي^{۲۸۸} ع^{۲۸۹}باب^{۲۹۰}ي^{۲۹۱}ها^{۲۹۲} م^{۲۹۳}س^{۲۹۴} ذ^{۲۹۵}ارس^{۲۹۶} و^{۲۹۷}ي^{۲۹۸} ديوان^{۲۹۹} محاسبات^{۳۰۰} همان^{۳۰۱} شرح^{۳۰۲} و^{۳۰۳} ظ^{۳۰۴}ا^{۳۰۵}يف^{۳۰۶}قب^{۳۰۷}ل^{۳۰۸}ي^{۳۰۹} را^{۳۱۰} م^{۳۱۱}ط^{۳۱۲}اب^{۳۱۳}س^{۳۱۴}ق^{۳۱۵}ان^{۳۱۶}ون^{۳۱۷} اس^{۳۱۸}ل^{۳۱۹}ي^{۳۲۰} مش^{۳۲۱}رو^{۳۲۲}ط^{۳۲۳}ه^{۳۲۴} و^{۳۲۵} ش^{۳۲۶}ي^{۳۲۷}وه^{۳۲۸} ر^{۳۲۹}اي^{۳۳۰}ج^{۳۳۱} در^{۳۳۲} م^{۳۳۳}رح^{۳۳۴}ل^{۳۳۵}ه^{۳۳۶}س^{۳۳۷} از^{۳۳۸} خ^{۳۳۹}ر^{۳۴۰} ت^{۳۴۱}س^{۳۴۲}ر^{۳۴۳}ار^{۳۴۴} ن^{۳۴۵}مود^{۳۴۶}ه^{۳۴۷} م^{۳۴۸}س^{۳۴۹} م^{۳۵۰}اس^{۳۵۱}ان^{۳۵۲} ل^{۳۵۳}ب^{۳۵۴}س^{۳۵۵}ته^{۳۵۶} به^{۳۵۷} وزارت^{۳۵۸} دار^{۳۵۹}اي^{۳۶۰} س^{۳۶۱}وي^{۳۶۲}مان^{۳۶۳}ده^{۳۶۴} است^{۳۶۵} . ب^{۳۶۶}ط^{۳۶۷}ور^{۳۶۸}س^{۳۶۹}ل^{۳۷۰}يت^{۳۷۱} ح^{۳۷۲}ل^{۳۷۳}ات^{۳۷۴} س^{۳۷۵}ب^{۳۷۶}ل^{۳۷۷} ان^{۳۷۸}ن^{۳۷۹} م^{۳۸۰}ل^{۳۸۱}اب^{۳۸۲} م^{۳۸۳}ل^{۳۸۴}اي^{۳۸۵} در^{۳۸۶} س^{۳۸۷}م^{۳۸۸}اط^{۳۸۹}ع^{۳۹۰} س^{۳۹۱}الهاي^{۳۹۲} ۱۲۸۹ ، ۱۳۱۲ ، ۱۳۱۹ ، ۱۳۴۹ و^{۳۹۳} ب^{۳۹۴}ال^{۳۹۵}خر^{۳۹۶}ه^{۳۹۷} ۱۳۵۲ در^{۳۹۸} و^{۳۹۹} ظ^{۴۰۰}ا^{۴۰۱}يف^{۴۰۲} ديوان^{۴۰۳} محاسبات^{۴۰۴} تماماً^{۴۰۵} بر^{۴۰۶}اس^{۴۰۷}اس^{۴۰۸}ج^{۴۰۹}اي^{۴۱۰} گ^{۴۱۱}اه^{۴۱۲}ي^{۴۱۳}وان^{۴۱۴}

بعنوان حسابرس دا لای و مجریه و لیسن ته به
وزرت دارا لای بوده لرت .

سال	قانون	نظارت قبلاز رج	نظارت بعداز رج
۱۳۸۹	قانون دیوان محاسبات و قانون محاسبات عمومی	وزرا و دیوان محاسبات نشان یص و تعهد و حواله به عهده وزیر و تسجیل خرج ب دیوان محاسبات)	کمپیون ۱۲ نفره (۶ نفر از مجلس، ۳ نفر از سنا ۳ نفر از دیوان محاسبات)
۱۳۱۲	قانون دیوان محاسبات و قانون محاسبات عمومی	وزرا	دیوان محاسبات
۱۳۱۹	متمم و دجهل ششور	اداره تطبیق لرناد و تعهدات وزارت دارایی	دیوان محاسبات
۱۳۴۹	قانون محاسبات عمومی	ذیح اب	دیوان م اسبات

پیشه در فلسفه سیاسی دارد و بر ارگانی نظیر "قانون سنن"، و "قانون اس واهي" برای مردم استوار است. عناصر اساسی "در هر رابطه ای که بین طرف عملی را از جانب طرفدی گر به انجام می رسد وجود دارد. یک طرفه رابطه را مأمور و طرفدی گر را مسئول می نامند. مأمور نسی است که مسئول، قدرت و اختیار را به امانت در اختیار او قرار می دهد تا وظایف خاص را به نمایندگی از او به انجام برساند. عبارتدی گر مفهوم پل و ی می ملتزم وجود دو طرف رابطه است: یک طرفه که مسئولیت را توزیع می کند و طرفدی گر که آنرا می پذیرد و می بند که باید در قبال نحوه انجام این مسئولیت گزارش دهد.

درب نش عمومی اختیارات و منابع مورد استفاده توسط مجلس شورا و اگذار می گردد که دولت در قبال مصرف آن منابع پلرس و می بندد شاید بتواند این وسعت را بر دشتی ازال گوی سالب

مهمترین تحول در دیوان محاسبات از ابتدای تاسیس، در سال ۳۵۸ به تصویب بیانون ملی جم هوری ملی لامیوس و عریهت که طیس لصل ۵۴، زیر نظر سبقتی موه قننه قرار گرفت، تا لصل سلسلی لال حسابرس که یکی از لصول بنیان لسلتان داردها. عمومی حسابرسی اعم از بسش عمومی. و بسش سرصوص. محبوب میشود، تسجیر یابد و این نهاد که متولی امر نظارت بر اجرای بودجه س از لجام سرج می بندد از حالت سربلرس لصلی در درف سوه مجریه به حسابرس سبستول در قوه قنین متبیل ردد. لصولاً در شورهای نظام ملی سیاسی مردم س لال مردم به عنوان لصل بان لصلی ق، قدرت راز ری قنق بباتبهن لیلند انقنون و دقت لال می دهند. دولته ی ه در این شوره لبا رأی مسی قی م مردم قق اب می شوند، باید در مورد مصرف لیلع ملی عمومی اس و بلشند. مفهوم لیلیت ملی وی.

ديوان، وظايف و عبارتي بينش آن بصورت ناسازگار باي نجايا گاه با همان اهداف قبل يتي تا دم پيخته است. هر چند در روشنگر غير يتي صورت سني پخته است.

من شل اين ناسازگاري را ميتوان در شباهه مفاد لصل صد و دوم بقم سلون لئاسي شرو طها با اصل ۵۵ سلون لئاسي فعلي دلست بي عني هدي كه اصل ۵۵ براي رسي دگياهاي ديوان بر شمرده در حقيقت همان اهداف طلي صد و دوم بقم سلون لئاسي شرو طه است با لئاسي تفاوت كه به لبي فعل «برسد» در عبارت «بيسي پس را فقرات مخرج معي نه در ب و دجه از ميزان مقرر ت جاوز ننه موده و هر وجهي در محل س و د بم صرف برسد» ز افلح «س يدم باشد» در عبارت «بي چ هزي نه اي از اعتبارات ص و ب ت جاوز نكرده و هر وجهي در محل چ و د به مصرف رسيده باشد» لوقفا ده شده لئاسي و بي نوري له ن چ ارت ديوان از مرحل قبل از چ ر ج به مرحله بعد از خرج با اهداف مشابه منتج ل شده لئاسي. در طلي ه لولا ت رسي م اهداف مشابه حسابر س دالي با جاي ا قعبي ن شده جهتي ديوان محاسبات در لصل ۵۴ بعن وان حسابر س بمت ل ناساز ار لئاسي.

دلایل متعددي را براي اين ناسازگاري ميتوان بر شمرده عمده آنها در تبير جاي اديوان محاسبات از حسابر س دالي به حسابر س بمت ل و هچني رت غيرات وسي ع و ج سترده در سطح نجام مالي و ب و دجه ريزي ش و ر ج لاصه ميشود. ولي س نله م هتراض ت صلاح تاي است كه ديوان محاسبات باي ه لئاسي حاظ كار كردي در ارتباط با جلس شوراي لئاسي ظي د اظند.

درب آش لئاسي دلست آه در آن يات مديره لئاسي سهام داران و مديران اجريي لئاسي و باي د به مجمع عمومي صاحبان سهام پل او بئاسي.

بهر حال بئاسي و بئاسي لئاسي به ديوان لئاسي پي شفته و هم گام با زمان ديوان محاسبات لئاسي و جاي گاه لئاسي اود را به عن وان حسابر س بمت ل با رسلتي س نكي زي دا نمود. اين اصل يكي از ضرورتهاي اجتناب نا اذير در جهت لئاسي لئاسي حسابر س م و بومي گردد، كما ن كه امروز ديوان محاسبات لئاسي لئاسي پي شفته لئاسي به آوه قن نه مي بئاسي. ع لير ا م لئاسي ت حول مدرن در جاي گاه ديوان محاسبات لئاسي، ن آش آن همچنان منتشر از شرح وظايف ن ظارت قبل از ا ر ج آن در دوره اول باقي م لده است. ن امر باع ا بروزي ا ناسازگاري بي نجايا گاه و ن آش ديوان محاسبات شده است. ب عبارت دي گر در جايي كه لصل ۵۴ سلون لئاسي دري ا ا دام بئاسي ديوان محاسبات را از آوه مجريه موق ا و بعن وان بازوي ظارتي در اختيار آوه قن نه قرار مي ده، تكرار ن ظارت ملاي قبل از خرج ت س طاي ن ديوان بعد از مصرف منابع ملاي با همان اهداف ظارتي قبل از خرج بعن ي تطبي اهزي نه هاي بئاسي اجري. با ا لئاسي و مقرر ات مربوط كه بيان گرن و عي حسابر سي دالي لئاسي لئاسي گاه حسابر سي بمت ل تنل بن دار دبر اين اس اس ميتوان لئاسي ن آش و جاي گاه ديوان محاسبات در دوره اولي عري ا نون ديوان مصوب ۱۲۸۹ و حتي در سالهاي بعد قبل از پيروز. ان ا لئاسي بجهت لئاسي ا ن به وزارت دارايي سازگاري بيش تري وجود نئاسي لئاسي. اين در حليست كه سس از نلق لئاسي لئاسي، بئاسي رغمت حول در چي آوه

صو لایکي ازتوسی مبدیهایي که درس خصوص ديوانهای محاسبات در جهان صورت مي‌گیرد بر مبنای سلتفاده نُن دَان و نهادهایي سلت ه از حسابرسی منتفع میشوند. برای ن اساس نوع لبقفاده وبهره مندي وزارت دارایی و امور قتلصادي از حسابرسیها بانوع بهرگیری مجلس شورای سلاي سلاي ام لبلیحاط مهلیتیمتفاوت است بديهي سلت آن ه مدن رست ا هیمانند وزارت دارایی و امور قتلصادي از حسابرسی دالی سلتبی شتر معطوف به دو هدفتمأمین

اعتبار و کنترل بودجهای و رعایت اولین و مقررات مالی است. ولی برای مجلس شورای سلاي سلاي که مرکزتصمیم گیریهای مهم درس خصوص تمامی لورسشور سلت نمیتوان در همان حد واندازه از حسابرسی مستقلانتظار داشت. حسابرس مستقل میبایست با گزارشهای سود مجلس را درتصمیم گیریها کم کند. و این همان کارکردی سلت که در تمامی دیوانهای محاسبات لوسته به مجلس صورت میگیرد.

نتیجه گیری و پیشنهاد :

ب و ر لی مشاهده میشود ه درقانون اساسی فعلی ول بزری در اوقاء جلی اه یوان م اسبالتصورت فته است ولی نقش و وظایف آن ضالدر د س ابرس ل لیقوه مجری مبی مانه است. بی ن س از اری درفعلیت های یوان بصورت م ار لخواه دادن آن ه ظهور یدا رده زیراه ولت رار ار ری ن سبلی دست اه های اجرایی درمر له س از انجا رجاستی ببعارت ی رنظارت ملی در شور در شها موجود درمر له قبل از رجس ی ن سبلی ها وبعلاز رجس یوان م اسبالتبا اهدافمشابه صورت می نیردب وری ه درامه ۹۱قانون م سلبات عمومي مصوب ۱۳۶۶ بی ن سبالت لیف شده تا در موارد لزوم زارشیر ی قسک دست اه های اجرایی ار مستقی مآبه یوان م اسبالت جت رسیدی در دادسرای آن اعلام دارند بی در لی است ه لصل ۵۴قانون اساسی جم هوری اسلامی دری اقدام متقی جلی اه یوان مراب س ابرس مستقی ل قوه قهنه اوقبله شیده است. و لازم بی جلی ها نقش و ار ردی مساوت می باشد.

لذبلنظر می رسد درقم عتظیر یفعلی ه لب شورلی در التوسع ها روی آوردن به ت ولاتن یون در عرص س برس ی دولتی سعی در بهره یری هر همیشه تراز دما ت یون ها در روننتوسع ود دارند، شلیست ه است یوان م اسبالت شورن یزب ابررسی همه جلب ه نسبتبته یری روی ه های مووم س برس یب س برس ی ملی می تواند درتصمیم یی ها و سولست ذای ها مجلس شورای اسلامی را م نامید، اقدامات لازم رابع مل آوردت یوان م اسبالت شوربه یوان مشاور و بازوی صرصی قوه قهنه از هی اعمال نظارت فرا یر و عهلقتی ق ادرب بهره برسی علم رد لی ه فعلیت ها دولت و اظهارنظر در بی ن صوص ردد. زیرانظارت مجلس شورای اسلامی یوان مرجع و عق ولین و یونان از اجرایی ولین مو وع به نحوی مبتمسوی رسیده اند بق ق اهداف موردنظرتی ه لب

دراييار لشتيني دست اهن ظاوتي قق مي ردد ه لي فعليت ه " دولت به ور غمي،
سرسيت ملي و مسوتو هر د رس يدي قرار داده و بجلي هرله ر بان علي ه عملاً بر له
فعليت هاي دولت نظارت دارد و در جر ان م و يفعليت هاي منج شده قرار مي يرد،
مسوتنداً و مس تدلأب قوه هغه زارشن م ايد.

راه ار و تاه مدت براي ليت ولي ببعاتي اي قق اعرقش ي قق م اسببات شور مهن با
چلي اه آن بهره يري از " س برس ي عم ر د " است هي ي از رموز م قق شور هاي
توسع ه ي فلته در بيا م با اجراي بر نامه هاي موب مي باشد . ي وان م اسببات شور در
شي موجود مي تواند ر تبه سمت اجري حس برس ي عم ر د ه و د فر تي ني و ان .
له اظت اهن و آموزش ن يروي نس ني عت ي ه اسن ت انداردها و هرلا كت سل تاري را مي ليد ،
اقدامات لازم بنظور بر قرار ي تعادل و توازن بين قش و جلي اه و د ربع مل آورد . اين
ونه اقدامات ي از مند ي وق ي مل لقن ون ي نه و م بلق با تجبه ال ب شور ه
مي توان س از فراهم مودن بس تر لازم براي ي ن ن ع س برس ي در زونه هرلا اتق ون ي
نيز اقدا ن مود .

س برس ي عم ر د با جري هاي صفة قق تص ادي ، ار يي و ب ل ر شي مي قق ت تي در رو ه
مديريت دولتي شور نيز مور وقع شده و آنرا به سمت اذ شري و هاي ه منجر به ا ه ش
ليعات ، افزلي شب بهره وري ، اسن ت از ه ن ه ها و بلا ركه قق اهداف مودن ظرف و
م لوب رده سوق دهد . بين توي س برس ت من ظاوتي ي وان م اسببات از شري و ن تل س ر قتي
به اتق ا د ال بصل بنظران " عام لم دوي ت " شنات ه م شوبه مفهوم نوين از نترل
ي عني " عامل هدايت " تي يري فلت ه ما شي لازم براي قق اهداف و س ب قق ي ج بر نامه ها و
فعلت هاي موب دولت فراهم ردد ببعارت ي ر در جلي ه س برس ت من ظاوتي ممر ز
بر " درون داد " ا مصرف مبلع اس ت ل قق ا د از دست ا ه ا و مديريت هاي اجري ي ب ج هت اين
بودن " برون داد " و ل ب و شي ر قق مچا دارن س ت . لذا ار قرار اس ت بهره وري دست ا ه ا
و شرت ه دولتي افزلي شي ا ب د ي ن امر مسن ت ان زم نس ت ه س برس ت من ظارت نيز بر ي ن امور
ممر ز ر ديده و آنرا از مديريت در ولس ت ن م ايد .

مبلع و ذ آم

۱- باباجاني ، جعفر ؛ " تل لجلي ن ظريي . ر امون سبب ت من ظارت ملي پرشور از منظر پلرس يوي ي "

فصل نامه بررس يهاي مباداري و حسابرسي ؛ شماره ۳۱ ، بهار ۱۳۸۲ .

۲- دفتر مطالعات برنامه و بودجه مركز پژوهشهاي مجلس ؛ " بودجه ريزي در ايران " ، ۱۳۸۱ .

۳- هميني عريلي سيدهچين، "كنكثري درس وني ن ملي و مهلباتي پيشور" برسوشن كده امور
 قلتصادي، ۱۳۸۰.

۴-قانون زديوان محاسبات قشور (ق.د.م) حسب بهمن ماه ۱۳۶۱ و لس لاجيه هاي آن منتهي به مردادماه
 ۱۳۷۰.

۵- ۳۱ . ۱۹۹۶ ، ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰

۶- ۲۰۰۱ ، ۵۹ ، ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰ / ۱۳۰۰

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی